

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izjaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10 uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11.405

Gigantski boj za primat na Tihem oceanu

IZ DIPLOMATSKE IN GOSPODARSKE V OBOROŽENO VOJNO.

Tih boj za nadoblast v vzhodni Aziji in na Tihem oceanu, ki sicer ni nov in niti ne specialiteta povelje politike, se nadaljuje nenehoma. Prav v zadnjem času vzbuja zopet svetovno zanimanje po dogodkih, ki so bodisi že zaključeni, ali pa se šele pripravljajo. Za obletnico proglasitve »neodvisne« Mandžurije pripravljajo Japonci kronanje sedanjega mandžurskega državnega upravitelja za cesarja. Obenem stegajo roke po zunanji in notranji Mongoliji in nameravajo morda požreti tudi severnovzhodno Kitajsko s Pekingom. Vse to bo izzvalo nove konflikte med Rusi in Japonci, zlasti še, ker je tu tudi še problem vzhodne kitajske železnice, ki teče po sredi Mandžurije, pa je ruska last. V zvezi s tem se obe rivalinji mrzlično pripravljata za vsak »primer«. Japonci listi poročajo dan za dnem o strahovitih ruskem pripravljanih na napad na Japonsko in Mandžurijo, da grade utrdbe okoli Vladivostoka, v Podmurju in drugod, letalske in pomorske baze ter koncemirajo na Daljnem Vzhodu divizijo za divizijo. Enako pa poročajo ruski, da delajo vse to Japonci.

Toda rivaliteta ne obstoja samo med Rusi in Japonci in se ne omejuje le na vzhodno Azijo, marveč gre za mnogo več: za nadoblast na celotnem Tihem oceanu, za katero se bore in se bodo borile tri velesile neposredno, to so Rusija, Japonska in ameriške Združene države ter posredno Velika Britanija. In kakor se po obojestranskih obtožbah Tokija in Moskve oborožujeta in pripravljata Japonska in Rusija, tako tudi Amerika in Velika Britanija ne držita rok križem. Amerika posveča vedno večjo pažnjo svojemu tihomorskemu vojnemu brodomu in sploh vsej obrambi. Prav te dni smo izvedeli, da namerava spreminiti svojo tihomorsko kolonijo Havajske otoke v največjo trdnjavo in operacijsko bazo na svetu. S tem v zvezi je bil tudi te dni izveden veliki polet ogromnih vojnihi letal z ameriške celine na Havajske otoke, ki se je izvrstno obnesel. Prvič je bil v taki širini preleten Tih ocean. Dokaz, da morejo ameriška bojna letala doseči Japonsko tudi s Havajskih otokov, ne samo s Filipinov, kjer utrjujejo zopet Corregidor. Istočasno povečuje Velika Britanija svoje trdnjave in pomorska ter letalska oporišča v Singapuru in v Portu Darwinu v severni Avstraliji. Da Japonci ne opazujejo naprov Amerike in Velike Britanije brezdelno, dokazujejo vojaške gradnje, zlasti letalske, na Bontnih, Karolinah in Marjanah. Na poslednjih, ki jih upravlja Japonska samo kot mandatarka Društva narodov, ker so bili prej nemška kolonialna posest, celo proti zadovni, iz mirovnih pogodb izviraajoči prepovedi.

Istočasno se pa vodi med temi velesilami še strašnejši gospodarski boj za nadvlado na tržiščih okoli Tihoga oceana in še dalje okoli Indijskega. Ruski tr-

govinski politiki dumpinga, ki jo omogoča boljševiška organizacija produkcije in trgovine, ki pozna na zunaj samo državni izvoz, se pridružuje Japonska. O japonskem dumpingu, ki se čuti celo tudi v Evropi, se je v zadnjem času v evropskem in svetovnem tisku veliko pisalo. Japonska red da ne pozna boljševiškega gospodarskega sistema, zato pa pozna državno kontrolo in enotno upravljanje produkcije in eksporta. Konkurenco pod vsako ceno ji omogoča standard njenega delavca, ki je tako nizek, da ga mi v Evropi tudi v sedanjih bedi ne moremo razumeti. Poleg tega je pa japonski delavec nacionalist, pripravljen staviti prostovoljno vse svoje sile in celo bonitete v službo velikih interesov naroda in države. Konkurenca Amerike je tako otežkočena. Še bolj pa Velike Britanije, zato ni čudno, če bombardira Japonska ne le azijski in avstralski, marveč celo južnoameriški in afriški trg! In če hočemo iskati temeljnih vzrokov, zakaj so vse te velesile opustile varno zlato podlago, pridemo do zaključka, da v glavnem zaradi velike trgovinske konkurence okoli Tihoga in Indijskega oceana. Boj za ta tržišča je temelj, na katerem njihova trgovinska moč lahko zmaga ali se pa zlomi.

V resnici pa gre še za dosti več. V tem oziru naj govore Japonci sami! Japonski zunanji minister je izjavil prav te dni, da je cilj njegove domovine v najvišji politiki v zahtevi »Azija Azijatom!« in v tem, da se bela rasa odpove svojemu primatu v svetu! Če pa hočemo pogledati, kako si Japonci predstavljajo to konkretno, se moramo spomniti besed japonskega delegata na tihomorski konferenci v Kanadi, kjer je zahteval za Japonce pravico neomejenega naseljevanja v zahodnih deželah ameriških Združenih držav in ukinitve ameriške tihomorske flote ter vse obrambne organizacije. Mimo tega nam govore dovelj glasno japonske skomine po delih Kitajske in Rusije, po Filipinih, Avstraliji in Novi Zelandiji. Kdor pozna vsa ta stremjenja in razmere, vidi, da bo sedanji tih boj za Tih ocean privedel prej ali slej do odprtega oboroženega spopada. Nič ne de, če se to ne bo zgodilo že takoj; sicer se pa zgodi lahko tudi vsak trenutek. Da bodo Anglosaksi, ki imajo v svojih rokah ameriške Združene države, njih kolonije, velikobritanske kolonije in oba dominiona, Avstralijo in Novo Zelandijo, nastopali skupno, ni nobenega dvoma, zelo verjetno pa je tudi, da ne bodo pustili na cedilu Rusije, dasi presenečenja v tem oziru niso izključena. Prav tako so nemogoče vsake realne prognoze za primer odprtega spopada; gotovo je pač tudi samo eno: Japonska bo izgubila igro samo tedaj popolnoma, če bo bela rasa enotna in se bo do dna zavedala, kaj bi pomenil zanjo primat Japonske na Tihem oceanu!

Največji potres v zgodovini Indije

ŠTEVILO MRTVIH JE VEČJE KO 10.000. NEKATERE POKRAJINE SO POPOLNOMA OPUSTOŠENE.

LONDON, 19. jan. Vesti, ki prihajajo iz Indije, so vedno bolj strašne. Vedno bolj se vidi, da je bila to najstrašnejša katastrofa v zgodovini Indije. Stotine ljudi je ostalo brez strehe in nepregledne planjave so opustošene ter bo stalo mnogo žrtev, preden se bo povrnilo staro življenje. Brzjavne in telefonske žice so še vedno pretrgane, tako, da ni mogoče dobiti iz notranjosti

točnih vesti. Po zadnjih in najnovejših vesteh pa število žrtev presega deset tisoč. Častniki, ki so leteli nad razdejano pokrajino, pripovedujejo o grozotah, ki so jih videli. Po njihovih izjavah so največ trpeli krali na podnožju Himalaje. Tam ni ostalo nobeno mesto, nobeno selo neporušeno. Vse je spremenjeno v razvaline, na katerih se le kje pa kje opazi človeško bitje.

Dunajska misija Fulvia Suvicha

UDAREC PROTI GOSPODARSKI MALI ANTANTIL Z NEMČIJO BOJ PO GESLU »ZOB ZA ZOB!« APEL SOCIALNIM DEMOKRATOM. HEIMWEHROVCI SO NEZANESLJIVI IN NAJ SE UMAKNEJO?

DUNAJ, 19. januarja. O namenu prihoda italijanskega zunanjega podtajnika Fulvija Suvicha na Dunaj se doznava po prve konkretne vesti. Ne gre za spravo med Dunajem in Berlinom, ki je trenutno nemogoča, pač pa za snovanje italijansko-avstrijsko-madžarskega gospodarskega bloka, ki naj bi oslabil pomen gospodarske male antante. Italija se boji, da bi mogla mala antanta s svojo gospodarsko politiko prisiliti Avstrijo h kapitulaciji, kar bi oslabilo italijanski politični vpliv na Dunaju in spravilo Madžarsko v nevarno zagato. Suvich se zato trudi povezati Avstrijo in Madžarsko v gospodarsko enoto, za katero bi stala Italija. Ta enota bi dobila tudi svoboden gospodarski izhod na morje v Trstu. Kakšni so konkretni predlogi Italije, ki jih je prinesel na Dunaj Fulvio Suvich, seveda ni znano, ker se izdajajo o pogovorih samo suhoparni komunikaciji, ki ničesar ne povedo. Pri vsem gre pa seveda tudi za reševanje notranjega političnega položaja Avstrije.

DUNAJ, 19. januarja. Kancelar dr. Dollfuss, ki je včeraj dopoldne konferiral s Suvichem, je sklical popoldne klub krščansko-socialnih poslancev in voditelje stranke k sebi, na kateri se je najprej zahvalil za podporo Italiji, katere podtaj-

nik zunanjih zadev Fulvio Suvich je s svojim obiskom na Dunaju dal najboljšo moralno uporo režimu pri njegovem boju za svobodo in neodvisnost Avstrije. Dollfuss je opozoril v tej zvezi na govore Paul-Boncourja in sira Simona, ki sta odločno poudarila pravico Avstrije do samostojnosti. To samostojnost ogroža Nemčija še vedno, kakor doslej. Na njegov spravi govori na Silvestrovo se od govorili narodni socialisti z novimi nasilji. Zato z Berlinom ni mogoč sporazum, temveč samo boj pod geslom »zob za zob!« Ob koncu svojega govora je naslovil kancelar še nekaj besed na socialne demokrate, katere naloga je v zgodovinski uri podpirati vlado v njenem boju za samostojnost. Ta apel na marksiste je vzbudil po vsej Avstriji silno senzacijo, ker sodijo po njem, da se bo vlada v kratkem osvobodila helmwehrovcev in pritegnila k sodelovanju socialne demokrate.

DUNAJ, 19. januarja. Na Dunaju je bilo prijetih 2000 narodnih socialistov, tako da je včerajšnji dan potekel mirno. Suvich se bo danes popoldne peljal z avtom po Dunaju. Zvečer bo Suvichu na čast v »Burgtheatru« uprizoritev Mussolinijeve drame iz življenja Napoleona »Sto dni«.

Odpor Albanije proti Italiji

INFORMACIJE SOLUNSKA »MAKE DONIJE«. ČE ODTEGNE ITALIJA SVOJ KAPITAL, GA BO ALBANIJI PONUDILA DRUGA VELESILA.

SOLUN, 19. jan. Solunska »Makedonija« prinaša obširen dopis svojega dopisnika Cicose iz Tirane, v katerem piše med drugim, da so odnosi med Albanijo in Italijo vedno slabši in ni izključeno, da bodo popolnoma prekinjeni. Italija ni mogla izkoristiti Albanije, kakor je hotela in želela. Albanci, ki so uredili svojo državo z italijanskim denarjem, mislijo, da nimajo pravice prodati Italijanom to, kar so si priborili s krvjo, to je svojo svobodo. Odločno so izjavili Mussoliniu, da ne morejo sprejeti njegovih predlogov, odnosa njegovih zahtev. Nadalje naštevajo dopisnik zahteve italijanskega notranjega ministra. Albanska vlada

pod pritiskom albanskih nacionalnih krogov ni mogla sprejeti italijanskih zahtev. Toda Italija še ni opustila svoje ideje. Resnica je, da je Italija prevzela skrb za Albanijo z dovoljenjem velesil, vendar je to dovoljenje zlorabila, ker svobodo so zasigurali Albanci vse velesile. Zaradi tega neodvisnost Albanije ni italijansko-albanska, marveč splošno evropsko vprašanje in je prav tako važno, kakor avstrijsko. Ob zaključku članka naglašajo pisec: Če bo fašistična Italija povlekla iz Albanije svojo ekonomsko moč, se bo našla druga velika sila, ki bo zamerila Italijo, in to v najkrajšem času (Op. ur.)

Preprečena komunistična revolucija na Portugalskem

LONDON, 19. jan. Nekli tukajšnji listi prinašajo vesti, da namerava MacDonald na temelju Rooseveltovih izjav o stabilizaciji dolarja, sklicati novo svetovno gospodarsko in denarno konferenco. Čeprav prihaja ta vest iz dobrega vira, vendar še ni dokončna, ker je znano, da se je konferenca razšla prav zaradi tega, ker je ameriška vlada kršila dnevni red in ni dopustila, da bi se razpravljalo o stabilizaciji valut.

Nova svetovna gospodarska konferenca?

LIZBONA, 19. jan. Pred dnevi je vlada izsledila nevarno komunistično zaroto. Zarotniki so pripravljali generalno stavko, ki bi ji naj bil sledil komunistični udar. Vlada je storila vse po-

trebno, da je stavko preprečila. Aretirala je več ljudi, pri katerih je našla bombe in revolverje. Aretiranci so ob aretaciji priznali, da so komunisti in da so nameravali izzvati generalno stavko.

PREPOVED AGITACIJE PO RADIU.

PARIZ, 19. jan. Vlada je prepovedala vse govore politikom po radiu, dokler se ne izdela nov statut za radiofonijo. Ta prepoved je izdana radi tega, da ne bi opozicija izkoriščala radija za boj proti vladi, zlasti še za primer strožjega zakona o tisku.

POHOD BREZPOSELNIH NA LONDON.

LONDON, 19. jan. Kakor poročajo »Times«, pripravlja neodvisna laburistična stranka s komunisti akcijo za veliki pohod brezposelnih delavcev na London. Obenem opozarja list na nevarnost takega pohoda v teh časih.

Dnevne vesti

Položaj priprav za postajališče na Teznem

Vzroki, ki so povzročili odgoditev prvih del.

Železniško postajališče Tezno je stopilo v novo, menda odločilno fazo. Že v »Večerniku« št. 231 z dne 11. oktobra 1933 je »Odbor za gradnjo in postavitve postajališča Tezno« obrazložil, kako težke čase je preživel zaradi raznih neprilic in zaprek. »Odbor« je deloval z vso naglico in na vse kriplje, da se prične terensko delo že pred zimo in se da zaslužka mnogim brezposelnim v sedanjima občinama Pobrežje in Studenci. Teden pred občinskimi volitvami 15. novembra 1933 je bila s strani odbora zadeva za odobritev po banovini popolnoma zrela. Zaradi komasacije in baje nekaterih formalnih pogrešk nekaterih občin je pa banovina vrnila akt glavarstvu v Mariboru z nalogo, da sklepata novi občini Pobrežje in Studenci na novo o tej stvari. Studenci preje, Pobrežje pa 21. decembra 1933 pri občinskih sejah.

Po zakonitem določilu sta morali občini odnosa sklepa izvesti 15 dni na občinskih deskah. Ta termin je potekel dne 7. januarja 1934. Takoj nato je preskrbel odbor novi odobritvi občin Pobrežje in Studenci »Splošnih pogojev za ustanavljanje postajališč drž. žel.« in ju predložil pravkar glavarju g. Makariju, ki je obljubil izposlovati odobritev banovine ter pošiljatev akta v Beograd narodnemu poslancu g. Krejčiju. Zadnji se muči tačas v Beogradu in bo skušal preskrbeti brevi manu odobritev generalne direkcije drž. žel., ministrstva prometa, finančnega ministrstva ter ministrstva za notranje zadeve. Preden nima »Odbor« teh odobritev v rokah, ne more pričeti z delom planiranja in gradnje. Najbolj mučno je za odbor, da ne sme začeti že prej z delom, da si ima za to denarna sredstva že na razpolago in bi iz srca rad zaposlil številne brezposelne reveže v kruti zimi.

G. Mirko Perme je obdržal ljubeznivo tudi kot sedanji šef postaje Maribor gl. kol. blagajništvo odbora še za naprej. Vse gg. nabiralce denarnih prispevkov za postajališče naproša odbor vlnudno, da oddajo že nabrane prispevke za nabiralniški polami g. Permetu prej ko mogoče. Kakor hitro dobi odbor prvo pozitivno rešitev iz Beograda, bo sklicana nemudoma seja, h kateri se bosta povabila naravno tudi občinska odseka novih občin Pobrežje in Studenci, ki imata zgrajitev postajališča Tezno v svojem programu. Zlasti odsek Pobrežja, ker je nova občina Pobrežje prevzela povrh še vso skrb itd. glede postajališča Tezno. Odbor je imel priliko spoznati v županu Pobrežja g. Volkmu, ki se je z vso vnemo lotil zadeve postajališča, ne malo z vidika, da se zaposle že sedaj pozimi številni brezposelni, kar mora odbor pohvalno omeniti. Če bo šlo vse po sreči, se bo pričelo prvo kopanje za postajališče že pozimi, če ne bo sneg previsok in bodo vremenske razmere to dopustile. Toliko interesantom v vednost.

Pred oltar. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Ferdinand Lukačič, posestnik in posestniška hčerka Marija Beberičeva; France Kager, viničar in gospodinja Pold Vilcigova ter državni cestar Jože Vrečko in Marija Sagadinova. Bilo srečno!

Napredovanje v učiteljski službi. V višjo položajno skupino so napredovali Milica Senčarjeva v Ptuj, Fran Vajda pri Sv. Lenartu, Marija Likarjeva in Tiliča Ungarjeva v Rušah, Terezija in Jože Lešnik v Podvici, Ida Jakličeva v Gerlinču v Prekmurju, Marija Apihova v Hočah, Angela Ivanuševo v Fikšincih, Roza Gselmanova na Cventu in Pavla Svetkova pri Šmarjeti na Dravskem polju.

Konferenca senatorjev in poslancev naše banovine. Za torek 23. t. m. ob 8. uri jutraj je sklicana v Beograd konferenca senatorjev in narodnih poslancev naše banovine. Na konferenci bodo razpravljali o aktualnih političnih in gospodarskih vprašanjih.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v petek ob 20.15 zvečer je francoski večer, ki ga priredimo skupno s francoskim krožkom. Predava zelo čislani predavatelj-pisatelj g. Rene Gourdiat z Dunaja o življenju Balzaca. To življenje je bilo tako pestro in valovito, da predstavlja zares pravi roman! H koncu doda šaljivo kramljanje o koketeriji. — V ponedeljek 22. januarja ni prireditve zaradi koncerta Glasbene matice.

Castniki mariborske garnizije priredijo dan 20. januarja družabni večer v prostorih »Kazine«. Vabila, ki so bila poslana za 9. januarja, veljajo tudi za ta družabni večer. Začetek ob 21. uri. Oblika poljudna.

Občni zbor zadruge »Pohorski dom«. Sinoči je imela zadruga »Pohorski dom« svoj redni letni občni zbor, ki ga je vodil podpredsednik g. Brandner. Po poročilih posameznih funkcionarjev je bila soglasno izvoljena naslednja nova uprava: načelnik magistratni direktor Franjo Rodošek, podnačelnik vodja soc. pol. urada A. Brandner, tajnik vodja magistratne pisarne Jože Gorup, blagajnik K. Novšak, gospodarja J. Vončina in F. Bezlaj; odborniki: St. Šnuderl, L. Zoržut, J. Ribič, J. Pukl, K. Pukl; člani nadzorstva: ravnatelj Joža Barle, inž. Baran, inž. Tomšič, Franjo Kramberger in Dora Golubovičeva. Podrobno poročilo o poteku občnega zbora bomo še objavili.

Prisrčen poslovilni večer je priredil sinoči SSK Maribor svojima odličnima članoma gosp. kapetanu Antonu Novaku in njegovi ženi Eriki. Oba sta se več let s prav lepimi uspehi udeleževala v vrstah kluba. Kapetan Novak je bil zadnji čas duša zimskosportnega odseka, do čim je bila njegova žena ena najodličnejših igralk teniškega odseka. Na odhajačo so naslovili gg. dr. Stamol, Roglič in dr. Planinšek lepe besede zahvale in priznanja. Naj ostaneta slavljenca tudi v daljnem Debru zvesta našemu sportu!

V mali dvorani Narodnega doma bo drevi ob 20. uri pod okriljem združenih narodnih organizacij predavanje »O krizi marksizma«.

Jadralno letalstvo. V soboto 20. t. m. bo v tukajšnji realki v predavalnici za kemijo ob 14. uri predavanje o jadralnem letalstvu s skioptičnimi slikami. Predaval bo vodja jadralske letalske skupine v Mariboru inž. cand. Boris Cijan. Po predavanju bo redni obvezen sestanek vseh članov skupine in vseh interesentov, ki nameravajo sodelovati v letenju in gradnji jadralskega letala.

Zahvala. Podpisano društvo se najpriščneje zahvaljuje vsem, ki so s svojim požrtvovalnim sodelovanjem omogočili uspeh koncerta v proslavo rojstnega dneva Nj. Vel. kraljice Marije. V prvi vrsti se zahvaljujemo gosp. in gospodu Mitroviću, ki sta se nesebično odzvala prošnji našega društva, nadalje kapelniku vojne muzike gu. Svobodi ter obema gospodoma T. Poljancu in R. Gallatiju. Prav posebno se pa tudi zahvaljujemo vsem članom orkestralnega odseka Glasbene Matice, njihove predsedniku g. inž. Devu ter vsem ostalim godbenikom, ki so s toliko vnemo in požrtvovalnostjo sodelovali v orkestru. Vsem ponovna prisrčna hvala. Mariborsko slovensko žensko društvo.

Zahvala. G. dr. Fornazarič in g. Tončič Ante sta podarila Sokolu II. na Pobrežju in organizaciji JNS Din 200, zakar se jima odbora obeh društev v imenu celokupnega članstva toplo zahvaljujeta.

Studija o tujem kapitalu. Jugoslovanska skupina balkanske konference je v zvezi s posebno podporo Carnegijeve ustanove razpisala nagrado za najboljšo studijo o vprašanju »Tuj kapital v balkanskih državah«. Razprava mora biti napisana v francoskem jeziku in jo je treba v sedmih izvodih izročiti do konca letošnjega avgusta tajništvu balkanske konference, Beograd, Ratnički dom. Razdeljene bodo sledeče nagrade: 1 po 400 dolarjev, 2 po 200 dolarjev, 3 po 100 dolarjev.

Kongres notarjev. Prvi kongres notarjev naše države bo v nedeljo 21. t. m. v Zagrebu, na katerem bo ustanovljeno Združenje notarjev kraljevine Jugoslavije. Ko se bo društvo ustanovilo, bo pristopilo k Zvezi slovanskih notarjev.

Občni zbor JNS v Opločnici. V nedeljo 14. t. m. se je vršil občni zbor občinske organizacije JNS v Opločnici, ki se ga je udeležilo članstvo polnoštevilno in so prisostvovali zboru tudi številni mošje, ki sicer še niso prijavi svojega vstopa v stranko. Iz podanih poročil funkcionarjev je razvideti, da je bilo poslovanje in delovanje te organizacije v preteklem letu izredno živahno, da je bila organizacija v stalnem stiku s članstvom in je marsikatero zadevo srečno izpeljala, posebej še občinske volitve. Po podanih poročilih je delegat okrajne organizacije JNS dr. Mejak podal poročilo o stanju strankine organizacije, o ukrepih vlade za omiljenje težkega gospodarskega položaja, o stanju našega gospodarstva, o pomenu gospodarske male antante in o pripravah za balkansko zvezo. Pri volitvah so bili izvoljeni v novi odbor: predsednik Gašpar, podpredsednik Kruhar, tajnik Jarc, blagajnik Berglez, odborniki: Kren, Šnajder, Kvas in Kokoli. Želimo novemu odboru v bodočem letu mnogo uspeha.

Čisti lahki bencin izven kartela od danes naprej Din 7.75 pri novi črpalki Kralja Petra trg. Motoroil.

Tujsko-prometna zveza naproša vse klube in društva, naj ji sporoče zaradi sestave splošnega seznama vse prireditve (občne zbornice, kongrese in tekme) v letu 1934. Tel. 21-22.

Novo telefonske relacije. Telefonski promet je odprt na proгах: Maribor - Gross Söding in Voitsberg, 3minutni pogovor 2.70 z. fr.; Maribor - Bad Ischl in Peggau, navaden pogovor 3.45 z. fr. Maribor - Matighofen navaden pogovor 3.90 z. fr.; Maribor - Schönberg am Kamm, navaden pogovor 3.90 z. fr. Maribor - Oberschützen, Ribnica ob Vrškem jezeru in Zeltweg, navaden pogovor 2.70 z. fr.; Maribor - Berndorf in Gmunden, navaden pogovor 3.45 z. fr. Središče ob Dravi - Lipnica navaden pogovor 2.70 z. fr.; Guštanj - Gradec, navaden pogovor 2.70 z. fr.; Središče ob Dravi - Radgona, navaden pogovor 1.50 z. fr.; St. Jurij ob j. ž. - Salzburg, navaden pogovor 3.90 z. fr.; Ptuj - Bad Gastein, Bad Ischl in Bad Hall, navaden pogovor 3.45 z. fr.; Ptuj Bruck an der Mur, navaden pogovor 2.70 z. fr.; Ptuj - Ernovž, navaden pogovor 1.50 z. fr.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 5 številki: Norme za dela pri izdelavi tlaka iz kamna in lesa, norme o sestavi in preizkušanju asfaltnih snovi za zalivanje tlaka v vrstah in malih kock; odločbo o žigih za steklenice, čaše in uteži; razne ratifikacije mednarodnih konvencij; nadalje telefonski promet s tujino; pravilnik o opravljanju banovinskega strokovnega izpita v kmetijski stroki za ban. ur. pripravnike, kmetijskih poskusnih in kontrolnih postaj s filozofsko ali tehnično fakulteto; postavitve komisije za banovinski strokovni izpit konceptnih pripravnikov v kmetijski stroki; razglas o ljudskem delu in odkupnini za proračunsko leto 1934-35 in razne objave iz »Službenih novin«.

Postopači in delomrzneži. Banska uprava je proglasila za delomrzneže in izkoriščevalce občinskih podpor med drugimi tudi Franca Janžiča iz Zavrča pri Ptuj, Avguštin Babškovo iz Poljčan in Avguštin Bratca iz Gornjih Slaveč pri Gornji Lendavi v Prekmurju.

Nalezljive bolezni. V naši banovini je v času od 22. do 31. decembra lani zbolelo za tifusom 22 oseb, za grižo 9, za škrlatinko 53, za davico 176, za šenom 26, za vnetjem priušne slinovke, 32, za noricami 3, za otročnično vročico 4, za krčevito odreenelostjo, ošpicami, vranječnim prisadom in nalezljivim vnetjem možganov pa po 1 oseba. Skupno je umrlo za nalezljivimi boleznimi 8 oseb.

Grajski kino. Predvaja nemški velefilm »Marija«. Film po madžarski legendi, ciganska godba, veličanstveni cerkveni posnetki in petje zborov. Kritika ga označuje kot najboljšega v tej sezoni. Velefilm, ki si ga naj ogleda vsakdo!

Kino Union. Od danes dalje »Pat & Patachon« (On, ona in Hamlet), nainovejši zvočni film najboljših komikov in ljubljencev publike. Film, ki nudi zabavo in sreha do solz za staro in mlado.

Pri lenivosti črevesa, bolezni jeter in želodca, odebelelosti in protinu, katarju želodca in črevesja, obolenjih danke, odpravi naravna »Franz Josefova« grenčica zastajanja v trebušnih organih hitro in brez bolečin.

Na očno gledališče

REPERTOAR.

Petek, 19. januarja: Zaprt.

Sobota, 20. januarja ob 20. uri: »Grafica Marica«. Gostovanje Marice Lubejeve.

Nedelja, 21. januarja ob 15. uri: »Mala Floramye«. Ob 20. uri: »Scampolo«.

Članica zagrebškega »Narodnega kazališta« Marica Lubejeva, gostuje v soboto, 20. t. m. v naslovni vlogi Kalmanove znane operete »Grafica Marica«. Nedvomno bo ljubljena mariborskega občinstva ob njenem prvem letošnjem gostovanju privabila mnogo občinstva in priporočamo zato nabavo vstopnic vnaprej.

Nedelja v gledališču. Popoldanska predstava bo Tjardovičeva opereta »Mala Floramye«, najboljša letošnja glasbena vpriporitev. Glasba tega dela je izredno lepa, vsebina pa prav zabavna. Opozarjamo na to opereto zlasti okoliško občinstvo. Zvečer ponove uspele in duhovito komedijo »Scampolo«, ki je letos v Skrbinskih režiji in z Branko Rasbergerjevo v naslovni vlogi dosegla velik uspeh.

Ko se začno krvne cevi poapnjivati, deluje uporaba naravnih »Franz Josefove« grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Moštri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavi različne vrste »Franz Josefove« grenčice, ker odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost živcev. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Živalske kužne bolezni. Po stanju 10. tm. je bila v naši banovini svinjska kuga na 70 dvorcih, svinjska rdečica na 4, steklina na 3, vrančni prisad na 2, perutniška kolera pa na 1 dvorcu.

Ribi trg. Današnji trg za ribe je bil zelo dobro založen. Lepa izbira je bila morskih rib in rib iz naših vod. Prodajali so orade po 28 Din, sipe po 32 Din, norveške losose po 18 Din, morske rake po 32 Din, žive krape pa po 18 Din kg.

Nezgoda. V Malgaševi ulici je padel včeraj 9-letni šolarček Ivan Zakotnik tako nesrečno, da si je zlomil desno roko nad zapestjem. Iskati je moral zdravniške pomoči v bolnišnici.

Nesreča ne počiva. Poledica, ki nastane jutraj, zahteva vedno nove žrtve. Tako je včeraj v Radvanju padla 17letna šivilja Marija Petričeva in si pri padcu zlomila levo roko. Na Pobrežju stanujoči železničar Karel Prtl pa si je pri padcu na poledenelih tleh zlomil levo nogo. Enaka nesreča je doletela tudi 20-letno zasebnico Miro Grobelškovo, ki si je poškodovala levo nogo. Hujša nezgoda pa je doletela v Čeršaški tovarni 22letnega delavca Mihaela Ferka. Po nesrečnem naključju ga je zgrabilo kolesje in mu zdrobilo desno ključnico. V neki marimorski tovarni pa je 22letnemu delavcu Ivanu Bučariju po nesreči padla na nogo železna plošča in mu jo hudo poškodovala pod kolonom. Vsi ponesrečenci se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Vremensko poročilo z vrhov, 19. januarja 1934. Rimski virelec: 7.h —2, oblačno, mirno, pršič 55, smuka idealna, skakalnica uporabna, sankališče uporabno, cesta za sani uporabna; Pohorski dom in Mariborska koča: 7.h —3, oblačno, mirno, pršič 70, smuka idealna, skakalnica uporabna; Ruška koča: 7.h —3, oblačno, mirno, pršič 70, smuka idealna, sankališče zelo dobro; Klopni vrh: 7.h —3, pršič 80, oblačno, mirno, smuka idealna; Pesek: 7.h —4, oblačno, mirno, pršič 85, smuka idealna, skakalnica uporabna; Senjorjev dom: 7.h —5, oblačno, pršič 75, smuka idealna; Činžat nad Falo: 7.h —2, oblačno, pršič 50, smuka idealna; Sv. Lovrenc na Pohorju: 7.h —2, oblačno, pršič 65, smuka idealna, skakalnica uporabna, sankališče zelo dobro, cesta za sani uporabna; Ribnica na Pohorju: 7.h —3, oblačno, pršič 60, smuka idealna.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 0.7 stopinj C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 0.6 stopinj pod ničlo; barometer je kazal pri 12.1 storinjah 737.1, reduciran na ničlo pri 736.1; relativna vlaga 80; vreme je bilo oblačno in mirno; vremenska napoved pravi, da se bo vreme zboljšalo.

Razvoj splošne bolnišnice v Mariboru od prevrata do danes

OGROMEN PORAST POTREB IN DOSLEJ REALIZIRANI NAČRTI. — VEDNO NOVE POTREBE.

Do leta 1920. je imela mariborska bolnišnica samo dva oddelka, in sicer kirurški in interni. Temu je bila priključena še mala izobilnica s 24 posteljami. Leta 1920. sta bila ustanovljena dva nova oddelka: venerološko-dermatološki oddelki in oddelki za očesne, nosne, vratne in ušesne bolezni; leta 1925. se je uredil inštitut za rentgenologijo; leta 1928. pa je bil ustanovljen porodniško-ginekološki oddelki. V letu 1929. je bila dograjena nova, povsem moderna izobilnica s 75 posteljami, in istega leta je Protituberkulozna liga v Mariboru nadgradila na internem paviljonu odsek za bolne na pljučih s 25 posteljami, ter je tudi ta odsek z vsem potrebnim opremlila. Leta 1932. je bila prizidana mrtvašnica, prosekturna za bakteriološkimi in histološkimi laboratoriji, ter preurejena centralna lekarna. Strokovno ogromni napredek! Od dveh oddelkov se je splošna bolnišnica v Mariboru razširila tekom zadnjih 12 let na velik zavod s 5 samostojnimi oddelki, 2 odseki, 2 institucijama in samostojno centralno lekarno.

Gradbeno se bolnišnica iz denarnih razlogov žal ni mogla povsem zadovoljivo razvijati in razširiti. Na novo je bila zgrajena samo izobilnica s 75 posteljami, ki je vzgledna; prigradil se je oddelki za bolne na pljučih s 25 posteljami, zgradili so se laboratoriji pri prosekturni, porodniško-ginekološki oddelki pa se je namestil v kupljenem bivšem sanatoriju. Ostali oddelki so se morali z malimi adaptacijami namestiti v že obstoječih paviljonih. Neodložljivo nujno potrebne pa so bile večje preureditve v starih bolniških zgradbah in povečanje teritorija bolnišniške posesti.

Tako se je leta 1920. uvedla v bolnišnico električna razsvetljava, ki pa je bila že leta 1932. povsem modernizirana in so se pri tej priliki tudi preuredile signalne naprave na električni tok. Namesto preloženih greznic se je izvršila leta 1928. potrebna moderna kanalizacija z Omsovo čistilno napravo, v istem času pa je bilo tudi znatno povečano kuhinjsko poslopje in dograjena lastna centralna pekarna. V letu 1932. se je z velikimi stroški preuredila centralna kurjava in pozneje upeljala še nova centralna toplotna naprava.

Teritorij bolnišnice, ki se je že leta 1912. razširil z nakupom posestva Tržaška cesta št. 5, je bil leta 1930. na novo arondiran z nakupom hiše Tržaška cesta št. 9, ki je stala kot zagodza sredi bolniškega zemljišča. Leta 1931. je kupila bolnišnica od gospoda Siraka stanovanjsko hišo na Pobrežki cesti št. 17 in tako razbremenila ostala bolnišniška poslopja s stanovanji za uslužbence.

Ker je stalo gospodarsko poslopje bol-

nišnice s svinjaki, hlevi in gnojšči sredi bolniškega ozemlja med bolniškimi paviljoni, kar je bilo radi smradu, smeti, muh itd. popolnoma nehigijensko in nedopustno, je bila bolnišnica primorana nakupiti od sosedne moške kaznilnice 1 ha zemljišča, na katerem si je postavila l. 1933. novo gospodarsko poslopje z moderno urejenimi svinjaki, hlevi in hišicami za perutnino. S tem je bil odpravljen velik nedostatek sredi bolniških paviljonov.

Iz teh podatkov je razvidno, da se je do sedaj izvršil že ogromen program, vendar pa je bolnišnica še sredi gradbenega razvoja. Oddelki, ki so gostoljubno sprejeli pod svojo streho novo ustanovljene oddelke, postajajo pretesni; tudi porodniško-ginekološki oddelki ne ustrezajo več pritoku in čaka še vedno na novo zgradbo v okviru bolnišnice same.

Jako aktualen je oddelki za živčno bolne in umobolne. Vsa uvodna dela za rešitev teh nedostatkov so izvršena. Za enkrat je zidava novega paviljona projektirana. Načrti so do zadnje podrobnosti in statičnimi računi že dovršeni ter je zgraditev v principu že odobrena, samo neugodna denarna situacija ovira za enkrat se realizacijo. V ta paviljon bi se namestil živčni oddelki z opazovalni-

co, dalje kožno-venerološki oddelki z venerološkim ambulatorijem in oddelki za očesne in nosne bolezni. S tem bi bili obstoječi paviljoni in oddelki toliko razbremenjeni, da bi se lahko priskočilo na pomoč ginekologiji s prostorom, dokler se tudi vprašanje zgradbe porodniško-ginekološkega paviljona končno popolnoma ne reši. Končno pride na vrsto tudi zgradba novega administrativnega poslopja. Da postaja v bolnišnici tesno, neznosno tesno, pa kažejo najbolj sledeče številke:

V letu 1914. je oskrbovala bolnišnica pri 357 bolniških posteljah 3295 bolnikov z 91.400 oskrbnimi dnevi. V letu 1933. pa je bilo pri 564 posteljah oskrbovano 10.345 bolnikov s 170.455 oskrbnimi dnevi. Povprečna oskrbna doba bolnika je znašala v letu 1914. skoraj 28 dni. V letu 1933. pa je padla oskrbna doba na povprečnih 16 $\frac{1}{2}$ dni, kar je najlepši dokaz racionalnejšega in uspešnejšega zdravljenja.

Pri tej priliki je treba poudariti, da je v zadnjem času mariborska mestna občina kazala za težave bolnišnice mnogo razumevanja in je bila vedno pripravljena priskočiti ji na pomoč, v kolikor ji je seveda bilo mogoče. To je tembolj hvalevredno, ker se kaže v teh težkih časih tragičen pojav, da je privatna karitativnost in podpiranje humanitarnih ustanov, ki je svoje čase položila temelje naši bolnišnici, povsem izostala, ker oni, ki bi imeli za to smisla, nimajo sredstev, drugi pa, ki bi bili v stanu pomagati, nimajo poleg lastnih interesov pravega smisla za javni interes.

Josip Ulčakar

Ob udeležbi, ki bi z ozirom na ogromne nacionalne, gospodarske in kulturne zasluge pokojnika lahko bila večja, smo spremili v sredo popoldan k zadnjemu počitku na radvanjsko pokopališče nedvomno enega največjih borcev za obstoj slovenstva v Trstu in okolici: Josipa Ulčakarja.

Kdor bo pisal zgodovino slovenskih bojev za postojanko ob sinji Adriji, ne bo mogel iti preko vseskozi pozitivnega delovanja in ustvarjanja pokojnika, ki je zastavil vse svoje sile v smeri gospodarske osamosvojitve našega človeka, dobro se zavedajoč, da sta gospodarska neodvisnost in urejeno blagostanje naroda, edina realna podlaga tudi za kulturno prospevanje. Kot prvi uradnik in prvi njen ravnatelj je razvil Tržaško posojilnico v enega najuglednejših in najmočnejših denarnih zavodov, ki je pred vsem emancipiral kraškega kmeta od tujega kapitala. Kot tak je bil tudi soustanovitelj ponosnega Narodnega doma v Trstu. Rajni Ulčakar pa ni miroval.

Osamosvojitvi slovenskega kmeta je morala slediti po njegovih načrtih tudi osamosvojitve malega trgovca in obrtnika in je zato ustanovil Trgovsko-

obratno zadrugo, ki še danes posluje in zavzema odlično mesto v tržaškem denarništvu. Pokojnik je bil tudi soustanovitelj Jadranske banke, toda njegov nemirni duh še ni bil na cilju pozitivnega ustvarjanja. Tako je ustanovil slovensko trgovsko šolo v Trstu. To je bila krona njegovega pozitivno-narodnega udejstvovanja.

Takrat se ni mogla niti približno izmeriti dalekosežnost njegove aktivnosti. Šele danes, ko ga krije svobodna slovenska zemlja, vemo kaj je bil pokojnik slovenskemu Trstu. Dolga leta je predse doval slovenskemu trgovskemu društvu in iz njega je izšel »Trgovski list«, ki se je pozneje preselil v Ljubljano. Pokojni Ulčakar je bil izvrsten trgovski pedagog, kot organizator velikopotezen in s tem redek primer v okoliščinah malega naroda. Bil je plemenit človek in prijeten družabnik. Godila se mu je marsikatera krivica, ker so se s plodovi njegovega dela ponašali drugi, čeprav brez vzroka. Toda Josipa Ulčakarja to ni motilo, stvar in misel sta mu bili več kot osebna slava.

Politično se v splošnem ni udeleževal, kot števeni kandidati v deželni zbor pa je l. 1909. s svojo avtoriteto v sredini Trsta silno omajal tedanjo politično pozicijo Italijanov in ni mnogo manjkalo, da bi pri volitvah prodrli. Tudi Ciril-Me-

todova družba mu mora biti hvaležna. Kajti Ulčakar je bil tisti, ki je — lahko rečemo — na svoj osebni riziko izsilil nakup palače na Stadionu in Acquedottu, ki jih je tedaj nakupila Trgovsko-obratna zadruga in s tem omogočil slovensko ljudsko šolo v sredini mesta, Sokolstvu pa krasno telovadnico. Kako vroče je lju bil svoj narod, je pričala zadnja prireditelj Sokola 1 v Mariboru. Na stolu so morali prinesiti na telovadišče tedaj že bolanega starčka z dolgo belo brado, in pri pogledu na toliko razgibanost nacionalne mladine se je starček — razjokal!

Na njegovi zadnji poti so ga spremljali med drugimi bivši uradniki odnosno ravnatelji nekdanjih njegovih ustanov: Trgovsko-obratne zadruge gg. ravnatelja Bratoš in Detela, g. Ajdišek, ravnatelj Tržaške posojilnice v p. in nekatere njegove učenke in učenci s trgovske šole ter znanci iz tržaških dni. Pevsko društvo »Lira« iz Radvanja je zapelo čuvstveno dve žalostinki, nakar se je zaprl grob nad možem samoniklega in kremitnega značaja. Naj mu bo lahka slovenska zemlja!

D.

Slovenska Bistrica

Štiritedenski kmetijski tečaj se je pričel v tukajšnji meščanski šoli 14. t. m. Tečaj je organizirala slovenjebistriška občina. Otvoril ga je pred zastopniki občine in 40 tečajniki okrajni referent g. Zupanc.

Učiteljsko slovenjebistriškega okraja bo zborovalo 20. t. m. na deški osnovni šoli v Slov. Bistrici. Ob tej priliki bo v okviru tega zborovanja predavanje gospe Pirkmajerjeve iz Ljubljane »O Lavterjevi računici in njeni metodi«. K temu zborovanju so vabljeni tudi vsi brezposelni učiteljski abiturienti iz našega okoliša, ker se bo na zborovanju razpravljalo o nekaterih zanje aktualnih vprašanjih.

Nekaj statistike iz leta 1933. Navesti hočemo najprej nekaj števil, ki bodo pokazale tujski promet v našem mestu seveda so navedeni samo oni, ki so tukaj prenočevali. Mesto je obiskalo skupno 385 tujcev, od tega 269 Jugoslovenov, 14 Čehov, 84 Avstrijcev, 2 Nemca, 1 Francoz, 10 Italijanov, 1 Madžar, 2 Holandca in 2 iz drugih kontinentov, skupaj je imelo teh 385 tujcev 862 prenočnin. — Rojenih je bilo v naši fari v letu 1933 91 otrok, od teh 19 nezakonitih; umrlo je 79 faranov, poročilo pa se je 32 parov. — Čuda smo v našem mestu spet napravili z alkoholnimi pijačami (prištevamo tudi Zg. Bistrico, v oklepaju Zgor. Bistrica sama). 1.218.16 hl (275.86 hl) se je izpilo vseh alkoholnih pijač; od tega vina 1095.11 (255.80 hl), piva 83.25 hl (7 hl), žganja in čistega alkohola se je prodalo 21.73 hl (7.83 hl), rumca in konjaka 12.57 hl (3.94 hl), likerjev 5.50 hl (1.29 hl), torej povprečno 1640.19 hl % čistega alkohola, računamo samo žgane pijače (žganje, rum, konjak in likerji). Zanimivo bi bilo primerjati izpite količine mleka s tem, žal da ni podatkov.

Henri de Régnier:

Marmornati klip

(Dalje.)

»Aj, ti se motiš, Bernardo«, sem odgovoril. »Jaz ne slikam in ne oblikujem svetnikov. To prepuščam boli spretnim in pobožnim nego sem jaz. Meni zadošča, da natančno naslikam podobo kake stvar in še rajši človeško telo in obraz.«

Z roko si je pogladil brado.

»Corcorone sta ti napačno poročala, Bernardo«, sem nadaljeval.

»Videl sem, kako so izkopali stare kamene kipe«, je popolnoma tiho rekel stari, kakor da govori samemu sebi. »Stoletja so počivali v zemlji. Imeli niso niti obleke niti nakita v laseh. Bili so popolnoma goli. In vendar se temu ni nihče smejal. Vsi so jih cenili. Zdi se mi, da se je to zgodilo radi tega, ker so jih imeli za lepe.«

In še tiše je pristavil:

»Videl sem, kako so odpirali grobe ter vlamljali v krste. V njih so bili okostnjaki v zlatih oblekah. Toda vsi so si tiše nosove in nekateri so teptali s nogami. Bilo je za vojne, ko smo zavzeli Guescio ter plenili grobove vod.«

In stari Bernardo mi je pripovedoval

o raznih junaštvih iz svoje mladosti, ko je sledil zastavam velikega de Corcorone. Med tem sem svedel olive in izpraznil steklenico. Starec me je spremil do vrat.

»Oprosti, da ne grem še dalje«, je rekel, »moje noge so težke.«

Sam sem bil v gozdčku pinji. Ko sem stopil v gozd, so se golobi prestrašili ter prenehali gruliti. Nekateri so odfrfotali z glasnim šumom. Luskast storž mi je padel s pinje pred noge.

Ne, prav gotovo ne. Enkrat sem že rekel in zdaj ponovim: — Ko sem srečal Giulietto v vinogradu, nisem mislil, da jo bom kdaj videl golo. Tudi ne, to moram pripomniti, da bom gledal njeno meso in njene kosti, ne da bi jo pozelel.

Vsako jutro je prišla k meni ob isti uri kakor prvič. Drugi dan po mojem obisku pri starem Bernardu je prvič stopila v mojo delavnico. Menil sem, da mi hoče prinesiti nekaj, kar sem bil pozabil. Čakal sem, da bo izpregovorila, ko sem jo smehljaje ogledoval.

Ne, da je kaj rekla, se je pričela slati. To se je zgodilo, kakor da poslušam povelje. Ko sem jo videl golo, mi je pogledala v oči in se ni ganila.

Več dni sem bil vtopljen v pogled nje-

ne lepote. Moja vrata so bila vsakomur zaprta. Trgovci z marmorjem so prihajali in prodajalci barvaste gline. Ti so me navadno obiskovali. Tudi gospoda de Corcorone sta me hotela videti in sta vsa začudena odšla, ker nista mogla govoriti z menoj.

Sicer sta prišla, kadar se jima je zdelo. Celo tedaj, ko sem se popolnoma umaknil javnosti, sta vdrla v mojo samoto.

Ljubil sem ju. Naši očeti so se poznali in so bili vedno pri isti stranki. Tudi mi smo v svoji mladosti prišli za meč v isti zadevi in svojo kri smo prelivali v istih bojih. Stričnika, bila sta namreč potomca dveh sinov velikega de Corcorone, pod katerim je služil Bernardo, si nista bila podobna. Vezalo ju je pa veliko prijateljstvo mnogo bolj nego krvna vez ali vidna podobnost zunanjosti. Eden je bil velik, drugi majhen, oba pa sta bila zelo lepa. Stanovala sta v dveh sosednjih palačah. Vse sta imela skupno, celo ženske, ki sta si jih večkrat po bratovski delila. Če je eden dosegel več ljubezni, tedaj jim je drugi izvalil več naslade. Alberto de Corcorone, mali, je bil poboten in nasilen, Conrado de Corcorone, veliki, pa tih in sanjav. Alberto je bil s svojimi ljubicami stra-

sten, Conrado nežen. Conradove ljubice so kmalu pozabile na njegovo ljubezen, dočim so Albertove še dolgo mislile nanjo.

Prijatelj sta mi bila. Rad sem bil v njuni družbi. Brez skrbi sem delal v njuni navzočnosti. Podpirala sta moje stremenje. Stala sta navadno za menoj. Conrado je položil roko na Albertovo ramo, Alberto je držal roko okoli Conradovega pasu. Bila sta neenake velikosti, pa tudi nasprotnega značaja. Hodila sta bogato oblečena, toda priprosto. Oba sta nosila bodalo ob strani. Albert je imel na držaju velik rubin. Conrad je pa nosil na bodalu podolgovat biser.

Navzlic temu ju pa nisem mogel sprejeti. Giulietta se me je vsega polastila, mojih rok in mojih misli. Pisal sem jima torej ter jima sporočil, da moram živeti v samoti. Kakor hitro bom izvršil svojo nalogo, jima bom razložil vzroke.

Strastno sem ogledoval čudovito lepo telo, ki ga je Giulietta dan za dnem nepremično in molče nudila mojim očem. Narisal sem ga, naslikal in upodobil iz voska, da natančno preštudiram njegovo razmerje, njegovo rast in njegove poteze. Le eno mi je še preostajalo, izklesati ga iz marmorja.

(Se bo nadaljevalo.)

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman. 32

»Samo v samostanu, kjer se sovraštvo shaja z zlobo, se more človek tako zgubiti. Na srečo sem jaz nežna, pa se redovnice opirajo name in se medsebojno ljubijo. Toda kako je vaše nežno telo preneslo vse te muke? Prav čudno je, da je vse to vzdržalo in niste telesno in duševno uničeni. Strašne ženske, ki vežejo te roke z vrvi, pri tem je prišla moja roka in mi jo poljubila. Te oči napolniti s solzami, ta usta uničevati z žalostnimi vzdihli! Pričela je poljubljati moje oči in usta. Ta pleča bičati! Pri teh besedah je odpela mojo bluzo in mi snela čepico, tako, da so mi lasje padli na gola ramena in so se ji moje ra pol gole grudi nudile k ljubkovanju.

Po razburjenem govorjenju, njenih trepečočih rokah in nogah in po vsem njenem obnašanju sem spoznala, da jo bo zopet napadla njena bolezen. Strah in trepet sta me prevzela, in zdelo se mi je, da se bom onesvestila. Strah, da je njena bolezen nalezljiva, se je popolnoma uresničil.

»Draga mati,« sem dejala. »Kako ste me vso zmedli in razgalili. Kaj, če bi sedaj kdo prišel?«

»Nihče ne bo prišel,« je odgovorila, »ostanite le pri meni.«

Kljub temu sem skušala vstati in se je osvoboditi, ter sem jo zaprosila, naj bo previdna, ker bi jo mogla bolezen zopet napasti. Hotela sem se oddaljiti, pa nisem imela dovolj moči niti za en sam korak, ker so mi kolena popolnoma odrekala pokorščino. Predstojnica je sedla v fotelj, jaz sem pa stala pred njo. Kreпка me je povlekla k sebi, da sem se prestrašila, ker bi mogla pasti na njo in jo raniti.

»Ne vem, kaj mi je,« sem dejala, »toda ni mi dobro.«

»Tudi meni ni; ostanite samo za hip mirni. Prešlo bo, ker nič ne pomeni.«

Ležec druga poleg druge sve se zares pomirili. Tako sve ostali brez besed. Kaj je predstojnica mislila, ne vem, ker sem bila izgubila moč premišljevanja. Premagala me je neka nepremagljiva slabost. Naposled je predstojnica prekinila molk:

»Po vsem kar ste mi pripovedovali, ste prvo predstojnico gotovo zelo ljubili?«

»Sem.«

»Ona vas bolj kot jaz ni ljubila, vi pa ste jo ljubili bolj kakor mene.«

»Bila sem nesrečna in ona me je tolažila.«

»Toda Suzana, vi mi niste vsega povedali. Odkod izvira vaš odpor proti redovniškemu poklicu? Lepi ste in to se vam je gotovo že velikokrat povedalo, sicer pa, saj itak sami veste.«

»Da.«

»Vam ugaja oni, ki vam to pove?«

Ker sem ji pritrdila, je nadaljevala:

»In vi se vanj zaljubite?«

»Ne.«

»Kako? Maro vaše srce še ni spregovorilo?«

»Nikdar.«

»Torej ni to skrivna želja, katere niso odobrvali vaši starši, ki bi bila vzrok, da ste zasovražili samostan? Meni smete vse zaupati.«

»Nimam ničesar zaupati, draga mati.«

»Kaj je potem vzrok, da sovražite samostan?«

»Samostan sam. Sovražim dolžnosti, odrekanje in prisiljenost redovniškega življenja. Mislim, da sem tu na nepravem mestu.«

»Kako to?« me je vprašala.

»Ker se ne počutim dobro.«

»Niti tu pri nas.«

»Ne, draga mati, tudi tu ne, kljub vsej vaši dobroti.«

»Nimate morda kakšnih posebnih želj?«

»Nimam.«

»Verujem, ker se mi zdi, da vam je srce mirno.«

»Tudi je.«

»In hladno je to vaše srce!«

»O tem ne morem soditi.«

»Vi samo malo poznate svet?«

Namesto odgovora sem povedala glavo, ona pa je nadaljevala:

»Kakšne mikavnosti more imeti po vsem tem za vas svet?«

»Meni sami to ni jasno. Vendar mora biti nekaj, kar me privlači.«

»Zalujete morda za fem, ker ste izgubili svobodo?«

»Da, in še zaradi nečesa.«

»Še zaradi nečesa — kaj je to drugo? Suzana govorite mi iskreno! Bi želeli biti poročeni?«

»Vedno rajše, kakor živeti v samostanu.«

»Zakaj?«

»Tega ne morem povedati.«

»Ne morete? Torej mi povejte, kaj čutite v bližini moških?«

»Nič, ali bolje povedano, če je dober in duhovit, ga rada poslušam, če je na lep, ga gledam.«

»In ostaja mirno vaše srce?«

»Do danes je ostalo mirno.«

»Tudi če se njegovi pogledi vsi polnijo ognja ozro v vas, tudi v tem primeru ne čutite ničesar?«

»To me samo toliko zmede, da povsem ne vem, kaj čutim.«

»Vas ne vznemirja?«

»Ne!«

»Kaj vam vaša strast ničesar ne pove?«

»Govor strasti mi je nepoznan.«

»Pa je vendar dovolj glasen.«

»Morda, a ga ne poznam.«

Sokolske vesti

Občni zbor Sokola Tezno

V nedeljo 7. t. m. je imelo članstvo našega društva svoj četrti redni letni občni zbor, ki je bil prav dobro obiskani. Bil je navzočih 70% vseh članov, ter še precejšnje število gostov. Skupščina je poslovala ter zaključila delo v najlepšem soglasju. Obravnaval se je zelo obširen program ter je zbor izvajanjem, poročilom in predlogom soglasno pritrdil ter izrekel celotnemu staremu odboru pohvalnico. Posamezni funkcionarji društva so podali dobro pripravljene, potanke in obširne referate o poslovanju v preteklem letu.

Iz blagajnikovega poročila posnemamo, da je imelo društvo 43.528 Din dohodkov in 42.206 Din izdatkov. Skupna številka denarnega prometa od 85.734 Din kaže dovolj jasno, da je upravni odbor kljub zelo neugodnim gospodarskim in drugim razmeram delal dobro in znal poiskati vire dohodkov za visoke izdatke. Od 4. I. 1931 pa do danes je izplačal na troških okroglo Din 80.000, tako, da je bil skupni denarni promet nad 160.000 Din, kar je za naš mali kraj, kjer živi po večini slabše situirano prebivalstvo, uaravnost ogromna vsota in znak vsestranske delavnosti in požrtvovalnosti odbora in članstva ter velike naklonjenosti prebivalstva napram društvu. Spomladati si je društvo zgradilo na letnem telovadišču veselilni paviljon, ki je bil ob priliki poletne veselice 9. VII. odprt. Pri gradnji je kumovala večina odbornikov in še telovadci, da so s pridnim delom prihranili mnogo stroškov. Telovadišče, orodje in ves drugi material

v inventarju je bil cenjen skupno na Din 110.295. Vzporedno s telesno vzgojo dviga društvena knjižnica tudi duševni nivo članstva, kar se bo letos še dvignilo, ker je zbor na predlog knjižničarja sklenil izposojevati knjige brezposelnim in naraščajo brezplačno. S tem je omogočeno vsakemu članu, da sega najpripadnejše po knjigah, ki mu bodo v razvedrilo, v pouk in zabavo.

Ob sklepu glavnih poročil se je oglašil k besedi delegat sokolske župe v Mariboru, br. Janko Pirc, ter je izpregovoril na naslov odbora in v vsega članstva. Kažoč na dosedanje lepe uspehe je pozival vse k najsložnejšemu skupnemu delu v bratski ljubezni za čast in procvit društva, v dobro naroda in domovine.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: starosta br. Franjo Tušak, šol. uprav., podstarosta: br. Miha Visočnik, sodni uradnik, prosvetar: br. Fran Luknar, učitelj, načelnik: br. Ivan Serajnik, učit. abit., podnačelnika brata Miloš Ledinek, učitelj, in Franc Šeruga, ključavničar, načelnica je s. Draga Roškarjeva, učiteljica telovadbe, njena namestnica pa s. Mira Visočnikova. Drugi odborniki: bratje in sestre: Justa Mojzerjeva, Marija Weberjeva, Vlado Leber, Mirko Ranner, Jože Vešligaj star., Tone Žumko, Albin Mlač, Jože Šabeder in Jože Nerat. Namestniki: Franjo Pregl, Fran Suhodolčan, Jože Vešligaj mlajši. Revizorji: br. Franjo Roškar, Albin Weber in Niko Rataj. V častnem razsodišču so: Miloš Ledinek, Miha Visočnik, Fran Pregl, Joža Jagrovič in s. Justa Mojzer.

Ob pozni uri je zaključil br. starosta lepo uspeli občni zbor ter še enkrat pozval vse k najsložnejšemu skupnemu de-

lu. Komur pa ni za delo, naj stoji ob strani — a delavcem naj ne meče polen pod noge, zakaj to društvu silno škoduje. Sicer pa bodo pridni delavci, kakor doslej — taka polena — odbrnili ali pa šli preko njih na plodonosno delo. Zdravo!

Občni zbor Sokolskega društva v Sl. Bistrici bo 21. januarja ob 14. uri popoldan v dvorani Okrajne hranilnice v Slov. Bistrici. Udeležba obvezna!

Sport

Razpis propagandne smučarske tekme za Mežiško dolino. Dne 21. januarja t. l. priredijo vsa zimsko-sportna društva v Mežiški dolini in v Slovenjgradcu propagandno smučarsko tekmo na daljavo 18 km pod pokroviteljstvom sreskega načelnika g. dr. Tekavčiča. Tekmuje se po pravilih JZSS in so k tekmi pripuščeni samo tekmovalci, ki se na startu izkažejo z verifikacijsko legitimacijo. Start je določen ob 9. uri dopoldne v Kotljah pri Guštanju, cilj pa v Mežici nad Prevaljami. Proga vodi po izbranih odprtih terenih. Tekmovalec doseže na progi višino obgorja Uršlje gore in vozi po krasnih grebenih tega obgorja, nakar se spusti v smuku na cilj v Mežico. Našel bo za zimski sport najbolj primerne terene, ki jih skriva pogorje Mežiške doline v svojih predelih. Dohod smučarjev iz Maribora in drugod dne 21. januarja s prvim jutranjim vlakom do postaje Guštanj-Rayne. Jako primeren je tudi dohod že v soboto popoldne ali zvečer. Prenočevanje v Guštanju. Dne 21. januarja ob 8. uri odhod tekmovalcev iz Guštanja na start v Kotlje. Tekmovalci iz gornje Mežiške doline (Mežica, Prevalje,

Žerjav in Črna) se sestanejo v Guštanju ob prihodu jutrnega vlaka ob 6. uri. — Snežne razmere so najboljše in se priporoča izlet tudi smučarjem netekmovalcem, ki lahko uporabljajo tekmovalno progo po odhodu zadnjega tekmovalca. Prevoz prtljage od starta v Kotljah do cilja v Mežici za vse smučarje brezplačen. Popoldne istega dne bo slalomska tekma v Mežici. Po končani tekmi bo razdelitev častnih nagrad prvakom tekme na daljavo in slalomske tekme, nato smučarska veselica. Zveza k vlakom za vrnitev je urejena. Prijavnina društvenih članov Mežiške doline in Slovenjgradca 10 Din, za ostale 15 Din. Prijave sprejema smučarski klub »Guštanj-Kotlje« v Guštanju do 20. januarja.

Dva smučarska izleta priredi v soboto in v nedeljo 20. tm. zimskosportni odsek SPD. To pot bodo smučarji obiskali Pohorske postojanke, in sicer se bo prva skupina odpeljala z glavnega kolodvora v soboto z vlakom ob 13.18 do Brezna, od koder krenejo na Senjorjev dom. Voda bo g. Evald Koren. Druga skupina potuje v soboto zvečer z vlakom ob 18.30 do Fale ter krenejo nato na Klopni vrh. To skupino bo vodil g. Borut Hribar. V nedeljo pa bo izlet preko Peska do Mišlinje, odnosno bodo izletniki obiskali zapadne predele Pohorja od Male kope naprej proti zapadu.

Prva motorna dirka s smučarji (motoskičing) v Mariboru in sploh v Jugoslaviji, bo v nedeljo 21. tm. popoldne na dirkališču Tezno pri Mariboru. Senzacija pa bo tudi koniska dirka s smučarji (skiinging), ki bo takisto prva tovrstna prireditev v našem mestu. Prireditelja sta motosekcija »Peruna« in mariborska zimskosportna podzveza. K teknam bodo vozili avtobusi z Glavnega trga.

Mali oglasi

Razno

ZIMA JE TU
in vaših koles ne boste več rabili, se vam nudi prilika, da jih pustite temeljito osušiti, emailirati, poniklati, vse kroglične ležaje zbrusiti, tako, da bodo do prihodnje spomladi zopet popravljena, kakor nova. Shramba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba. Zajemčeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Priporoča se mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor Tattenbachova ul. 14. Zadoštuje dopisnice, da pridem na dom po kolo. 4736

IN VI SE NE VESTE,

ko vendar skoraj celo mesto govori, da se le v pekarni Čebokli na Glavnem trgu dobi prave domače trženske krofe. Prepričajte se tudi vi, da kljub najboljši kvaliteti, stane komad samo 1 Din. 85

Stanovanje

VELIKA SALONSKO OPREMLJENA SOBA, sredi mesta ob Glavnem trgu, na ulico, s posebnim vhom in uporabo kopalnice se odda z zajutermom vred solidnemu gospodu. Informacije v upravi »Večernika«. 202

Sobo odda

SOLNČNO SOBO
z hvaranim podom in kuhinjo oddam mirni stranki. Sp. Radvanje 1. pri šoli. 205

Prodaj

PRODAM PULD
pripraven za slaščičarja ali modistko in več mizic iz mehkega lesa. P. Pečnik, Frankopanova ul. 15. 202

PRODAM ENODRUŽINSKO HIŠO

z lokalom; primerna za obrtnika, v Studencih. Krpanova ul. 20, blizu avtobusne postaje. Sprejmejo se tudi hranilne knjižice. 187

Oglašujte!

Inventurna prodaja

zimskega blaga napol zastoj
Priložnostni nakup!

v Trpinovem bazarju

P O Z O R!

SMUK!

Največja izbira vseh vrst puloverjev, nogavic, rokavic itd. ter največja izbira vseh vrst smuč in ves ostali smučarski pribor najcenejše samo v modni in športni trgovini

M. Tomažič, Maribor
Ulica 10. oktobra št. 4

Obiščite nas in oglejte si brezobvezno naše blago! 4578

Čitajte »Večernik«!